

*Яворська Т.І., к.е.н, доцент, докторант
ННЦ «Інститут аграрної економіки» УААН
Лукомська Т.В., асистент, Таврійський
державний агротехнологічний університет*

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА СВИНЕЙ ТА НАПРЯМКИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Обраний Україною шлях до світового економічного простору ставить питання про підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції та формування високої конкурентоздатності аграрних підприємств. Конкурентоспроможність на регіональному та загальнодержавному ринках залежить від багатьох факторів та обмежень, які умовно можна розділити на дві групи: зовнішні і внутрішні. До зовнішніх факторів, які не піддаються контролю і регулюванню з боку підприємств відносять державну політику в області конкуренції, стан розвитку економіки держави, кредитно-грошову і податкову політику, платоспроможність населення, інтенсивність потоку покупців тощо. Внутрішніми факторами є фінансовий стан, організаційна структура, кадровий потенціал підприємства тощо. В свою чергу на формування конкурентоспроможності окремих видів сільськогосподарської продукції суттєвий вплив мають її якісні характеристики, собівартість та ціна реалізації.

Якісні показники продукції як складові її конкурентоспроможності забезпечують товаровиробнику переваги в конкурентній боротьбі та є головним критерієм для покупця. Особливо важливого значення це набуває у зв'язку з розширенням сфери впровадження нових енергозберігаючих технологій виробництва продукції сільського господарства, якість якої в Україні, як свідчать результати досліджень, значно погіршуються.

Погіршення якісних показників стосується і виробництва м'яса свиней. Окремі сільськогосподарські виробники намагаються прискорити період відгодівлі свиней за рахунок придбання імпортних біодобавок, особливо хімічного і невідомого походження, що не завжди є виправданим. За оцінками фахівців, ферментні препарати значно підвищують фізичний ріст тварин, однак м'язова та жирова тканини в їх організмі не встигають досягти фізіологічного дозрівання. В результаті одержують свинину бліду, водянисту, м'яку з кислим присмаком та темну, суху, жорстку, яка погано зберігається. У тушах свиней з цими ознаками порушується процес гліколізу, знижується якість м'яса, створюється сприятливе середовище для псування. Переробка такої свинини призводить до економічних втрат, а саме м'ясо негативно впливає на здоров'я людини.

Для поліпшення якісних характеристик м'яса свиней та рівня його конкурентоспроможності необхідно удосконалити технологічні фактори виробництва, впроваджувати енергозберігаючі технології вирощування свиней, транспортування, зберігання, переробку та реалізацію продукції; здійснювати належний контроль за якістю виробництва м'яса свиней на всіх етапах його виробництва та реалізації; впроваджувати у виробництво нові високопродуктивні породи тварин.

Зниження інтенсифікації виробництва м'яса свиней в умовах ринкової економіки призвело до неконтрольованого використання ресурсного потенціалу та зростання витрат на одиницю продукції. В структурі собівартості м'яса свиней основне місце займають корми. На них припадає 74,5%, із яких майже половина є покупними. Це негативно впливає на рівень собівартості виробництва м'яса свиней. Необхідність послідовного зниження витрат на виробництво свинини визначається недостатнім платоспроможним попитом населення, який підвищити за короткий проміжок часу неможливо. Тому собівартість м'яса свиней, як базова величина ціни, повинна формуватися за низьковитратним принципом, що досягається за рахунок удосконалення галузевої структури суб'єктів господарювання, науково обґрунтованої спеціалізації та концентрації виробництва, підвищення продуктивності праці, ефективного використання ресурсів та виробничого потенціалу і врахування вимог ринку.

Для формування конкурентних переваг потрібно також враховувати вплив зовнішнього конкурентного середовища, вивчати ринок та потреби покупців. Конкуренція через систему ринкових відносин та цінового механізму координує виробництво продукції, але в сільському господарстві така конкуренція не здійснюється, оскільки держава не займається регулюванням цін, кредитуванням та дотуванням товаровиробників м'яса свиней, як це робиться у всіх розвинутих країнах. Для успішного функціонування конкуренції у виробництві м'яса свиней потрібно встановити державний контроль за дотриманням паритету цін, зупинити необґрунтоване накручування цін через багатьох посередників у реалізації продукції.

Література:

1. Вісник аграрної науки Причорномор'я Миколаївського державного аграрного університету : збірник наукових праць / МДАУ. – Миколаїв: МДАУ, 2007- ...
Спец. випуск 3 (42) том 2: Міжнародна науково-практична конференція «Україна – сільське господарство – СОТ: теорія і практика». – 2007. – 223 с.
2. Супіханов Б.К. Підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва в умовах підготовки вступу до СОТ / Б.К.Супіханов // Економіка АПК. - №7. – С.44-49.
3. Мазур Н.А. Конкурентоспроможність виробництва сільськогосподарської продукції та основні напрями її підвищення / Н.А. Мазур, М.В.Місюк // Економіка АПК. – 2007. - №2. – С. 123 – 127